

Belgie

"Po relativně deštivém prosinci a suchém lednu následoval velmi deštivý únor a začátek března (nejvíce od roku 1979), což vedlo k celkovému přebytku srážek ve srovnání s dlouhodobým průměrem o 50-100 mm. Teploty byly téměř neustále nadprůměrné, podobně jako v letech 2007, 2014 a 2016. Mrazy byly mírné a vyskytovaly se pouze občas. Záření bylo značně podprůměrné v důsledku zamračených / deštivých podmínek, které převažovaly od začátku února. Zimní obiloviny, které byly zasety včas, těžily z teplého počasí a jsou obecně v dobrém stavu a pokročilém vývoji. Plodiny, které byly zasety pozdě (kvůli nepříznivým podzemním podmínkám) ve vývoji stále zaostávají. Polní práce se kvůli zamokření zpozdily. I s vyhlídkou na vyrovnanější počasí v druhé polovině března nemusí být část jarních obilovin zaseta v optimálním čase. Současné zpoždění by mohlo mít vliv na setí cukrové řepy.

Bělorusko

Zájmové období bylo nejteplejší od roku 1979. Průměrné denní teplotní anomálie dosáhly + 6 ° C až + 8 ° C v severovýchodních oblastech (Vitebs a Mogilev) a + 4 ° C až + 6 ° C ve zbytku země. Během první únorové dekády došlo ke krátké studené události, aniž by to mělo negativní dopad na zimní plodiny. Kumulativní srážky byly na většině území průměrné, s výjimkou severovýchodních oblastí (nadprůměrné) a jihovýchodních oblastí (podprůměrné). Velmi mírná zima vedla ke zrychlenému vývoji ozimých plodin, které jsou obecně v dobrém stavu. Mírné počasí by však mohlo mít za následek zvýšený tlak škůdců a chorob, zejména v oblastech s nadbytkem srážek. Terénní práce byly zahájeny dříve a momentálně jsou v plném proudu. Začíná výsev jarních plodin.

Bosna a Hercegovina

Data nejsou dostupná.

Bulharsko

Od začátku prosince převažovaly v Bulharsku oproti dlouhodobému průměru výrazně teplejší povětrnostní podmínky. To vedlo v hlavních zemědělských regionech k pozitivní teplotní anomálii (1 ° C až 4,5 ° C). V severní a východní části země překročil teplotní součet (Tbase = 0 ° C) dlouhodobý průměr o 200–330 ° C, což ukazuje na podstatně pokročilejší fenologický vývoj plodin. Listopad byl velmi deštivý, prosinec a leden naopak nejsušší od roku 1979. To se nejvíce projevilo se na severu a východě země. V únoru se situace zlepšila, kromě východních pobřežních regionů, kde byly srážky stále podprůměrné (30-45 mm). V důsledku toho byla i úroveň vlhkosti půdy ve východním Bulharsku (Severoztochen a Yugoiztochen) trvale podprůměrná. K udržení alespoň průměrné hladiny půdní vody, která nyní schází, by byl potřebný déšť. V ostatních částech země napadlo během února a začátkem března 50 až 150 mm. V současné době je akumulace biomasy téměř normální nebo nadprůměrná, zejména díky mírným zimním teplotám, které umožnily pokročilý vývoj plodin.

Černá Hora

Data nejsou dostupná.

Česká republika

Zima, s teplotními anomáliemi mezi 2 ° C až 4 ° C nad dlouhodobým průměrem, byla teplejší než obvykle. Maximální prosincové a lednové teploty často překračovaly 15 ° C. Při absenci extrémně nízkých teplot prakticky nedošlo k vymrzání. Na západě země napadly nadprůměrné kumulativní srážky. Srážkový deficit byl zaznamenán na severozápadě. Teplejší počasí podporuje předčasný jarní růst, který by mohl vystavit zimní plodiny - a zejména ovocné stromy - škodlivým jarním mrazům. Mírné zimní podmínky mohou přispět k šíření škůdců a chorob.

Dánsko

Zájmové období patřilo mezi nejteplejší v historii. Nadbytek deště v důsledku hojných a téměř nepřetržitých srážek v polovině února způsobil pozitivní srážkovou anomálii pozorovanou od loňského léta, která byla zvláště výrazná v západních oblastech Dánska. Od 1. srpna do 10. března přesáhly kumulativní srážky v Midtjyllandu dlouhodobý průměr o 200 mm. V tomto regionu bylo deštivé počasí pro zimní plodiny nepříznivé. Živiny byly vyplavovány a zamokření bránilo vývoji kořenů. Podmínky jsou příznivější ve východních regionech, kde se kumulativní srážky blížily průměru, což umožnilo zimním plodinám těžit z mimořádně teplé zimy předčasným růstem a akumulací biomasy. Výsev jarních plodin je v západních regionech zpožděn, což by nakonec mohlo vést ke zmenšení osevni plochy ječmene jarního.

Francie

Zima byla mimořádně vlhká a mírná. Kumulativní teploty ($T > 0\text{ ° C}$) se blížily teplotám z let 2007 a 2016. Úhrny srážek dosahovaly v říjnu, listopadu, prosinci, únoru a v první polovině března nadprůměrných hodnot. Po nepříznivém začátku sezóny na podzim (suché půdy pro setí a vzcházená řepky ozimé; přílišná vlhkost pro pšenici ozimou) byly nepříznivé také povětrnostní podmínky během zimy a brzy na jaře. Na těžkých půdách způsobilo podmáčení další zpoždění fenologického vývoje plodin, oslabilo vývoj kořenů a snížilo akumulaci biomasy. Mimořádně silné srážky přispěly k výraznému vyplavení dusíku, a tím ke snížení hladin dusíku v půdě. Dalším negativním aspektem deštivého počasí bylo to, že bránilo hnojení a aplikaci pesticidů a přispělo k šíření škůdců a chorob. Přestože je příliš brzy na to, abychom si všimli výskytu nemocí a jejich potenciálních dopadů, letos na jaře se očekává vysoký tlak. Výsev jarních obilovin, zejména ječmene jarního, byl také kvůli příliš vlhkému počasí zpožděn. Plocha osetá jarními obilovinami se pravděpodobně zmenší, a tak nebude kompenzovat snížené plochy pšenice a řepky ozimé. V důsledku toho bude poměrně velká část orné půdy zaseta letními plodinami, jako je kukuřice a slunečnice.

Chorvatsko

Zima byla mírná s teplotami obvykle mezi 2 ° C až 4 ° C nad dlouhodobým průměrem. Srážky se pohybovaly ve střední části pobřežní oblasti Chorvatska kolem průměru. Ve východním Chorvatsku a jižní Dalmácii převažoval srážkový deficit, kde zaznamenané kumulace byly regionálně mezi 30% až 50% dlouhodobého průměru. Ačkoli se během zimních měsíců mráz skoro nevyskytoval, brzký opětný růst zimních plodin je může později na jaře riziku mrazu vystavit. Deficit srážek dosud zaznamenaný v Chorvatsku neměl na zimní plodiny vliv.

Itálie

V prosinci a lednu zaznamenaly severní a střední italské regiony průměrné teplotní anomálie mezi + 2 ° C až + 4 ° C nad dlouhodobým průměrem. Únor byl ještě teplejší, s průměrnými teplotními anomáliemi mezi + 4 ° C až + 6 ° C. V těchto regionech byl listopad a prosinec příliš vlhký a leden a únor suchý. Od začátku března obnovují příznivé srážky půdní vlhkost potřebnou pro růst ozimých obilovin (většinou měkké pšenice a ječmene ozimého). V jižních oblastech a na Sicílii byly zimní teplotní anomálie méně výrazné (< 2 ° C nad dlouhodobým průměrem), ale srážkový deficit byl mnohem výraznější, zejména v hlavních oblastech pěstování pšenice tvrdé (až 80% pod dlouhodobým průměrem v Apulii, Basilicatě a Sicílii). Již dochází ke zpomalení akumulace rostlinné biomasy (ječmen ozimý a tvrdá pšenice). Aby nedošlo k významnému snížení výnosu, byl by potřebný déšť.

Litva

Období od 1. prosince do 10. března bylo charakterizováno nadprůměrnými teplotami (nejteplejší za posledních 40 let). Nejvyšší odchylky od dlouhodobého průměru byly zaznamenány v Litvě v polovině února (průměrná denní teplota až o +11 ° C). Srážky se blížily průměru, od února průměr překračují. Po mírné zimě jsou plodiny v dobrém stavu. Mírné teploty však mohou podpořit předčasný růst a zvýšit riziko poškození mrazem v následujících měsících. Na setí jarních plodin je ještě příliš brzy.

Lucembursko

Data nejsou dostupná.

Maďarsko

Během zájmového období (1. prosince - 10. března) převažovaly nadprůměrné teploty. Výjimkou byl leden s průměrnými teplotami. Zimní sezóna patřila mezi nejteplejší od roku 1979 s pozitivní tepelnou anomálií + 3 ° C. Po deštivém listopadu následoval sušší prosinec a leden. Od začátku února se srážky staly častějšími a hojnějšími. Po celé zájmové období se v jižních a východních regionech úhrn srážek blíží dlouhodobému průměru. Střední a severní oblasti vykazují srážkový přebytek 10 až 30%. Mírné zimní teploty urychlily vývoj plodin, ale vedly ke zvýšenému tlaku škůdců. Během zimy byly podmínky půdní vlhkosti přiměřené. Únorové srážky pomohly doplnit vodu v půdě a příznivě tak podpořily růst zimních plodin. To se odráží v nadprůměrném růstu nadzemní biomasy.

Moldávie

Data nejsou dostupná.

Německo

Prosinec a leden byly relativně suché. Vystaly obavy, že potřeba vody plodinami na jaře bude větší, než jsou její zásoby v půdě. Od začátku února do začátku března se tento stav dramaticky změnil. Tyto dva měsíce byly velmi vlhké. Nejvyšší srážkové úhrny byly zaznamenány na západě, směrem na východ mírně klesaly. Většina regionů hlásí srážkový přebytek. Jarní výsev měl začít koncem února. Půdy však musí nejprve vyschnout, aby byla zajištěna dostupnost polí. Očekává se tedy zpoždění jarního setí. S výjimkou několika dnů se průměrné teploty během zájmového období pohybovaly nad dlouhodobým průměrem. Počet chladných dnů (s $T_{min} < 0$ ° C) byl výjimečně nízký. Období bylo dost chladné na vernalizaci, i když půdy dostatečně nezmrzly. Tlak škůdců a chorob se také nezmiřil.

Nizozemsko

"Po relativně deštivém prosinci a suchém lednu následoval velmi deštivý únor a začátek března (nejvíce od roku 1979), což vedlo k celkovému přebytku srážek ve srovnání s dlouhodobým průměrem o 50-100 mm. Teploty byly téměř neustále nadprůměrné, podobně jako v letech 2007, 2014 a 2016. Mrazy byly mírné a vyskytovaly se pouze občas. Záření bylo značně podprůměrné v důsledku zamračených / deštivých podmínek, které převládaly od začátku února. Zimní obiloviny, které byly zasety včas, těžily z teplého počasí a jsou obecně v dobrém stavu a pokročilém vývoji. Plodiny, které byly zasety pozdě (kvůli nepříznivým podzimním podmínkám) ve vývoji stále zaostávají. Polní práce se kvůli zamokření zpozdily. I s vyhlídkou na vyrovnanější počasí v druhé polovině března nemusí být část jarních obilovin zaseta v optimálním čase. Současné zpoždění by mohlo mít vliv na setí cukrové řepy.

Polsko

Zájmové období bylo na většině území nejteplejší (od roku 1979). Průměrné denní teploty v porovnání s dlouhodobým průměrem dosahovaly až o + 3,5 ° C vyšších hodnot. Podprůměrné prosincové i lednové srážky zhoršily deficit půdní vody, zejména v oblasti Lodžki, Mazowieckie a Podlaskie. Hojné únorové srážky a srážky na začátku března však podmínky půdní vody zlepšily. Nyní jsou vhodné pro vývoj plodin. Kumulativní záření bylo v porovnání s dlouhodobým průměrem nadprůměrné. Obecně platí, že zimní obiloviny jsou po relativně teplé zimě v dobrém stavu. Ve srovnání s průměrným rokem je jejich vývoj pokročilý. Mírná zima a nedávné deště vyústily ve zvýšený tlak plísni. V současné době probíhají na poli jarní práce a setí jarních plodin. Letos začaly kvůli teplým podmínkám přibližně o dva týdny dříve než obvykle.

Rakousko

Zima, s teplotními anomáliemi mezi 2 ° C až 4 ° C nad dlouhodobým průměrem, byla teplejší než obvykle. Maximální prosincové a lednové teploty často překročily 15 ° C. Při absenci extrémně nízkých teplot prakticky nedošlo k vymrzání. Kumulativní srážky byly na většině území nadprůměrné. Srážkový deficit byl zaznamenán na jihovýchodě. Teplejší počasí podporuje předčasný jarní růst, který by mohl vystavit zimní plodiny - a zejména ovocné stromy - škodlivým jarním mrazům. Mírné zimní podmínky mohou přispět k šíření škůdců a chorob.

Rumunsko

Díky mírné zimě jsou ozimy v pokročilém stádiu vývoje. Rumunsko zažilo jednu z nejmírnějších zim od roku 1979. Denní teploty od 1. prosince do 10. března výrazně převyšovaly dlouhodobý průměr, což mělo za následek pozitivní teplotní anomálii od 2 ° C do 4,5 ° C. Nejvýraznější teplotní anomálie se vyskytly v severovýchodní a východní zemědělské oblasti. V prosinci a lednu obdržela severozápadní polovina Rumunska pouze 55–85% obvyklých srážek. Jihovýchodní polovina země trpěla silným srážkovým deficitem. Bylo zaznamenáno pouze 10–40 mm (15–50% průměru). Začátkem února spadlo velké množství srážek, které situaci zlepšilo; nicméně některé východní oblasti zůstávají sušší než obvykle. Doplnění půdní vlhkosti do spodních vrstev půdy bylo většinou suboptimální. Horní vrstvy půdy, s výjimkou oblasti Sud-Est, byly dostatečně vlhké, aby splnily požadavky zimních plodin na vodu.

Řecko

Data nejsou dostupná.

Slovensko

Zima, s teplotními anomáliemi mezi 2 ° C až 4 ° C nad dlouhodobým průměrem, byla teplejší než obvykle. Maximální prosincové a lednové teploty často překročily 15 ° C. Při absenci extrémně nízkých teplot prakticky nedošlo k vymrzání. Kumulativní srážky byly nadprůměrné. Teplejší počasí podporuje předčasný jarní růst, který by mohl vystavit zimní plodiny - a zejména ovocné stromy - škodlivým jarním mrazům. Mírné zimní podmínky mohou přispět k šíření škůdců a chorob.

Slovinsko

Zima byla mírná s teplotami obvykle mezi 2 ° C až 4 ° C nad dlouhodobým průměrem. Srážky se na východě pohybovaly kolem průměru. Nadprůměrné srážky byly zaznamenány na západě Slovinska a na Istrii. Ačkoli se během zimních měsíců mraz skoro nevyskytoval, brzký opětný růst zimních plodin je může později na jaře riziku mrazu vystavit.

Srbsko

Data nejsou dostupná.

Švýcarsko

Data nejsou dostupná.

Turecko

Data nejsou dostupná.

Ukrajina

"V porovnání s dostupnými záznamy byla tato zima nejteplejší. Průměrnými teplotami dokonce výrazně převýšily poslední rekord ze zimy 2015/2016. Toto mimořádné počasí pokračovalo i během první březnové dekády s teplotami nad 8 ° C nad sezónním průměrem. Dešťové srážky byly ve většině regionů průměrné. V Oděse byl zaznamenán dešťový deficit. Rozsah sněhové pokrývky byl tuto zimu výjimečně malý a nevytrvalý. Výrazné sněžení bylo zaznamenáno až na začátku února. V druhé polovině února sníh rychle roztál a teploty se vrátily na nad sezónní úroveň. Zimní plodiny jsou v současné době v dobrém stavu, nebyly poškozeny mrazem a začaly brzy růst. Výsev jarních obilovin v jižních oblastech již začal a postupuje rychlým tempem. Vzhledem k prudkému nárůstu používání hnojiv od roku 2000 jsou prognózy výnosů vysoké. Je však třeba poznamenat, že ve všech hlavních produkčních oblastech se plocha osetá ozimou - a zejména ozimou pšenicí - ve srovnání s loňským rokem snížila o 10–15%."

Zdroj:

Texty vznikají na základě zprávy Evropské komise a JRC (Joint Research Centre)

Texty vznikají díky podpoře mezinárodního projektu DriDanube, který je spolufinancován Evropskou unií (ERDF, IPA)

